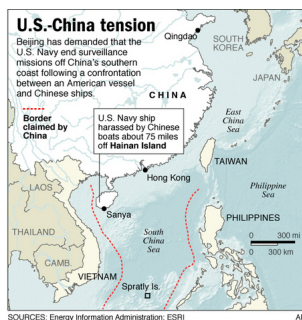

Xem ra, v i chuy n vi ng thăm Mi n Đi n kéo dài hai ngày (30.11– 1.12.2011) c a Ngo i tr n ng M Hillary Clinton sau suýt soát n a th k tuy t giao, n c M b t đ u khi n nh ng công lao mà Trung Qu c đ u t vào x này trong h n hai th p niên qua trôi h t ra sông ra bi n, tr thành công c c.

Sau khi Mi n nói “Không” v i Trung Qu c v đ p th y đi n, bi n chuy n chính tr mang tính l ch s trên cho th y nh ng toan tính sâu xa mà ng i Trung Qu c đã t ng áp đ ng trong l ch s c a mình đang b M qua m t.

Trung Qu c mu n thao túng khu v c và c th gi i b ng các m i liên k t ngang, thông qua các cu c đàm phán song ph ng, đúng chi n l c “liên hoành” c a Tô T n trong th i Chi n Qu c. Tuy nhiên k “liên hoành” này đang b phá v v i chi n l c “liên hoành” c ng v i “h p tung” c a M , m t đ i sách đa đi n mà chúng ta t m g i là “liên h p tung hoành”.

Đ có m t k t qu nh th , có l ng i Vi t chúng ta ph i cảm n đám phe võ bi n đi u hâu Trung Qu c đang át gi ng trong ngh trình chính sách Trung Qu c, c đòi nu t ch ng Bi n Đông.

H p tung và liên hoành

Tên g i “Chi n Qu c” xu t phát t cu n Chi n Qu c sách, nói v cu c phân tranh kéo dài t kho ng th k 5 BC cho t i khi đ c T n Th y Hoàng tóm thu v m t m i vào năm 221BC. Đó là s xung đ t gi a “Chi n Qu c th t hùng” g m là Hàn, Ng y, S , T n, T , Tri u và Yên,

B y n c này hình thành t s suy y u c a nhà Chu và cu i cùng chi n th ng đã thu c v n c T n và T n Th y Hoàng đã l p nên đ ch đ u tiên trong l ch s Trung Qu c. Theo các s gia thì tên “China” mà ph ng Tây dùng đ g i hôm na Trung Qu c có l xu t phát t phiên âm ch T n (Qin).

Nh ng T n đã chi n th ng nh th nào?

Vào cu i th i Chi n Qu c n c T n v t m nh lên tr thành “siêu c ng”, đ t sáu n c còn l i tr c m t trong hai ch n l a.

Th nh t là “h p tung”, ng ý “h p chúng nh c dĩ công nh t c ng”, nghĩa là h p nhi u n c nh đánh m t n c l n, nh m ch ng b n c l n thôn tính. Tô T n đ ra thuy t này đ h p sáu n c thành m t liên minh đ ch ng l i m ng bá ch c a T n.

Theo chi n l c này thì sáu n c liên k t l i đ ch ng T n. T n mu n “x” v i m t trong 6 n c cũng có nghĩa là ph i “x” v i c 6 n c. Nghĩa là n u T n mu n th ng th o các v n đ tranh ch p nào v i m t n c thì nói chuy n v i nguyên kh i g m sáu n c.

Đây là con đ ng “đàm phán đa ph ng” mà hi n Trung Qu c tuy t đ i tránh né.

Tô T n thành công, tr thành t t ng c a sáu n c T , S , Tri u, Ng y, Hàn và Yên.

Nh ng b n c a Tô T n là Tr ng Nghi sang T n l p k “liên hoành” đ phá. Theo chi n l c này thì T n “đi đêm” v i t ng n c đ c u thân, h a h n l i l c, t đó b c t ng b c phá tan

liên minh “h p tung”.

Chi n l c này g i là “liên hoành”, t c t o m i liên k t d c, trong đó T n “đ i tho i song ph ng” v i t ng n c, k t thành 6 m i quan h liên minh. Theo s h a h n c a T n, các n c nh yên tâm trong quan h liên minh v i n c l n là T n đ ch ng l i s c nh tranh c a 5 n c nh láng gi ng. H ch bi t có mình và T n, m c k năm n c còn l i, T n mu n làm gì thì làm.

Th c ch t thì đây là k sách b đũa t ng chi c, gi ng nh chi n l c mà Trung Qu c theo đ u i là ch “đ i tho i song ph ng” và “không can thi p công vi c n i b ” c a n c khác.

Vì tham cái l i tr c m t do T n h a h n nên các n c nh đã không tính đ n h u qu lâu dài, b i c v i nhau, đ n đ n liên minh h p tung b phá v . Thí d vi c T n l a n c S .

Thay m t vua T n, Tr ng Nghi m t c v i S là n u b liên minh v i T , T n s c t đ t 600 d m đ t Th ng cho S . S tuy t giao v i T và ngay lúc đó T n bí m t giao c quan h liên minh v i T . Khi S đòi đ t thì T n tr m t và S t c gi n mang quân đánh T n. Tuy nhiên T n và T cùng liên minh đ đánh S và S thua to.

B ng th đ n này, T n đã l n l t nu t ch ng t ng n c, tóm thâu thiên h v m t m i.

Tr con h n n c T n?

L ra Trung Qu c có th th ng to v i k “liên hoành” vì ASEAN là m t liên minh l ng l o, các thành viên th ng d b chiêu d vì các m i l i th ng m i v i Trung Qu c. Tuy nhiên Trung Qu c đã t ra “tr con” h n vua T n th i tr c, hành x nh là th “ng a con háu đá” hay “dê con bu n s ng”, ch a gì đã làm nh th Trung Qu c vung tay là n c M và c th gi i ph i ch t ng p, chính vì th nên các qu c gia lân bang c m th y “s ” Trung Qu c h n là loá m t tr c các m i l i khi đi đêm v i Trung Qu c.

So ra thì gi i lãnh đ o n c T n già đ n v chính tr h n gi i lãnh đ o Trung Qu c hi n t i r t nhi u.

T n mu n tóm thu thiên h và hi n Trung Qu c cũng mu n tóm thu thiên h . T n mu n “liên hoành” v i t ng n c, xây đ ng nên 6 m i quan h liên minh v i 6 n c. Trung Qu c luôn nh n m nh đ n chính sách “đàm phán song ph ng”, khẳng khẳng bài bác “đàm phán đa ph ng” hay “qu c t hoá v n đ ”. Nh ng có s khác bi t trong cách hành x .

Đ xây đ ng quan h liên minh “liên hoành”, ngày x a vua T n c nhà ngo i giao Tr ng Nghi đi làm thuy t khách, mang nh ng m i l i tr c m t đ chiêu đ l ng gi ng. Bây gi Trung Qu c v a làm nh th nh ng l i v a l n gi ng đòi h i, th m chí s đ ng c tàu chi n đ r n đe nh n đòi h i quy n “tóm thâu thiên h ” trên Bi n Đông thông qua “ch quy n đ ng l i i bờ”.

Danh sách các hành đ ng gây h n c a Trung Qu c trên Bi n Đông ngày càng dài ra. Vi c Trung Qu c đi u tàu ng chính xu ng tu n tra t i vùng Hoàng Sa, tr c ti p đe đ a các tàu đánh cá Vi t Nam. Vi c Trung Qu c hung h ng đe do tàu th m dò đ u l a c a Vi t Nam và Philippines sâu trong vùng đ c quy n kinh t c a mình, vi n c “ch quy n l ch s ” c a Trung Qu c. Không ch là tranh giành Bi n Đông, Trung Qu c còn bi u l tham v ng ki m soát n Đ D ng, tranh giành ch quy n v i Nh t t i bi n Hoa Đông, gây s v i Nam Hàn v.v...

Thái đ này ch có th làm các l ng gi ng thêm lo ng và không ch là ASEAN mà c M , Nh t, n Đ và Úc cũng lo ng i. H u qu là s hình thành c a liên minh ch ng Trung Qu c mà chúng ta có th g i là “h p tung” vì là s liên k t ngang c a ASEAN và M , Nh t, n Đ và Úc, cũng có th g i là “liên hoành” trong đó M đóng vai trò đ i tr ng v i Trung Qu c: M v a liên k t v i t ng n c, v a liên k t v i c kh i, nh th m t quan h “liên h p tung hoành”.

M i đây thôi, ngày 7.10.2011 ba c ng qu c n Đ , M và Nh t đã có n l c liên k t đ đ i phó v i m t h i ngh c p cao ba bên đ bàn v “nh ng v n đ khu v c và toàn c u mà ba n c cùng quan tâm”. T i đây ba bên đã bàn nh ng b c c th đ thi t l p “m t c ch đ i tho i v an ninh” nh m đ i phó m t cách h u hi u v i thái đ gây h n c a Trung Qu c trên Bi n Đông và khu v c châu Á- Thái Bình D ng.

Theo gi i phân tích chi n l c thì ý đ c a M là hình thành m t “vòng cung dân ch ” đ cân b ng th l c đang lên c a B c Kinh, bao g m M , n Đ , Nh t, và Úc.

Đây chính là k v a liên hoành, v a h p tung. M là đ u tàu, có s c m nh l n át, nh ng M xây đ ng m t quan h hàng ngang đ bao vây và cô l p Trung Qu c.

Mi n cũng chán Trung Qu c

Trung Qu c là n c hám ăn nên đã “theo” Trung Qu c thì ph i “cúng” cái gì đó. Nh Vi t Nam ph i “cúng” Tây Nguyên, vô v n đ án ch có l i cho Trung Qu c trên kh p n c, ph i m c a đ gi i quy t n n th t nghi p và nhân m n t i Trung Qu c.

Chính đi u này đã góp ph n th i bùng ng i l a ch ng Trung Qu c t i Vi t Nam hi n t i.

Trung Qu c theo đ u i nh ng chi n l c l i ích lâu dài t i Mi n Đi n nh ng l i không b qua các m i l i tr c m t. B ti n vi n tr cho Mi n, tr thành b n hàng l n th hai đ ng th i là nhà đ u t n c ngoài l n nh t c a n c này nh ng Trung Qu c đã làm th i bùng tình th n bài Trung vì nh ng m i l i tr c m t.

Trong h n hai th p niên b qu c t cô l p, Mi n ch bi t đ a vào Trung Qu c. Tình “h u ngh ” kh ng khít đ n đ nguyên ngo i tr ng Trung Qu c Tr n Ngh t ng vi t m t bài th trong đó có câu: “Trung đ u sông, Mi n c u i sông. Chúng ta cùng u ng ngu n n c b n bè h u ngh th m thi t”.

Trung Qu c ph i b ti n và b công v v nh v y vì Mi n đóng vai trò chi n l c đ i v i chi n l c kinh t và phát tri n c a mình.

Th nh t, Mi n n m sát v i nh ng tuy n đ ng hàng h i tr ng y u c a n Đ D ng và Đông Nam Á, Mi n đ c bi t quan tr ng v i s phát tri n các t nh Tây Nam Trung Qu c v i s dân kho ng 200 tri u ng i.

Th hai, Mi n cũng đ c nhìn nh n là móc xích quan tr ng trong m c tiêu s h u m t đ ng ng đ n năng l ng an toàn t Trung Đông và châu Phi v Trung Qu c

Th ba, v t ng lai, Trung Qu c th ng nh c đ n đ án bi n Mi n là c u n i nh m khôi ph c i con đ ng t l a Tây Nam đ y huy n tho i, kéo dài t Vân Nam và T Xuyên đ n Mi n và t đó h ng Tây đi ti p đ n n Đ , châu Phi, Trung Đông và châu Âu.

Đ th c hi n nh ng m c tiêu trên, trong nh ng th p niên qua Trung Qu c đã b ti n xây đ ng các đ ng ng đ n đ u và xa l t i Mi n đ có th s đ ng m t c ng n Đ D ng. V i đ ng ng đ n đ u dài 2,000 km n i li n Mi n- Vân Nam – Trùng Khánh, Trung Qu c g n nh có th ch c ch n ki m đ c l i thoát đ n n Đ D ng cho các t nh Tây Nam b cô l p c a Trung Qu c.

T lâu Trung Qu c đã đ c phép thi t l p căn c radar trên qu n đ o Coco Island trong V nh Bangal, và hòn đ o này đã tr thành con m t c a Trung Qu c đ dòm ngó n Đ D ng. Trong t ng lai, Mi n có th tr thành các căn c ti p li u cho h i quân Trung Qu c, có nhi m v b o v đ ng v n chuy n đ u t Trung Đông tr v đây.

Tuy nhiên Trung Qu c cũng mu n “ăn” cái gì đó c a Mi n, thí d đ án thu đ i n Myitsone. Đ p th y đ i n tr giá 3.6 t M kim này s ch n ngang sông Irrawaddy t i bang Kachin. Theo k ho ch, Trung Qu c này s mua l i 90% s n l ng đ i n sau khi hoàn thành nên t t c đ u là Trung Qu c t A t i Z: ti n đ u t do Trung Qu c b ra, vi c thi công do các công ty Trung Qu c th c hi n.

Đ án này ch mang l i l c cho Trung Qu c và v i Mi n Đ i n ch là nh ng tác h i môi sinh lâu dài. Theo gi i khoa h c thì đ p này s khi n m t vùng h ngu n c a Myanmar r ng b ng c Singapore b ng p t, đó là hàng ch c làng m c và ít nh t 10,000 ng i dân ph i di đ i, đ ng th i h y ho i m t trong nh ng khu đa đ ng sinh thái nh t c a th gi i.

Đ án này đã gây ra m t làn sóng ch ng đ i m nh m , trong đó có lãnh t dân ch đ i l p Aung San Suu Kyi. Hàng lo t v bi u tình đã n ra đ ph n đ i và cu i tháng 9 năm nay T ng th ng Myanmar Thein Sein đã tuyên b đình ch đ án.

Tr c quy t đ nh này, Trung Qu c đã t c t i, gi n gi , lên ti ng kêu g i Mi n ph i “b o v quy n l i cho các đ u t Trung Qu c”. Đã v y còn đ ngh “tăng c ng đ i tho i” đ gi i quy t m i khúc m c.

Giáo s Monique Skidmore – chuyên gia Mi n Đi n h c c a Đ i h c Qu c gia Úc -- cho bi t đây là l n đ u tiên Mi n dám đi ng c l i quy n l i c a Trung Qu c. B i l ngoài quan h th ng m i, Trung Qu c còn n m lá bùa chính tr : n u c n, s không ti p t c dùng quy n ph quy t c a mình H i đ ng B o an Liên H p Qu c đ giúp Mi n tránh đ c các bi n pháp tr ng ph t vì v n đ nh n quy n.

Đó là đi m c t l i trong quan h “liên hoành” Trung –Mi n, th nh ng M đã nh y vào. Trong cu c h i ki n ngày 1.12, Ngo i tr ng Clinton đã truy n thông đ p c a T ng th ng Barack Obama đ n T ng th ng Thein Sein. Trong thông đ p ông Obama đã đ c p đ n m t “giai đo n m i” trong quan h và đ ngh có nh ng “k t qu th y đ c” t n l c c i cách chính tr tr c khi M quy t đ nh ti p. Ông cũng cho hay là “xem xét vi c có th h tr và thúc đ y nh ng n l c c a chính ph Mi n trong vi c chuy n ti p sang dân ch và thúc đ y b o v nh n quy n”.

Các gi i ch c M nh n đ nh r ng thông đ p này nh m ra tín hi u r ng ông Obama s n sàng đ t c uy tín cá nh n vào Myanmar. Và trong các cu c h i đàm M - Mi n, các gi i ch c Mi n nh n m nh r ng đ t n c c a h đã t t h u quá xa so v i các n c khu v c vì chính sách c m v n c a M và châu Âu, nay thì đ n lúc ph i thay đ i.

M ch c ch n s m r ng vòng tay v i Mi n và v n đ ch là th i gian. M t Mi n Đi n thân thi n v i ph ng Tây s h tr M trong n l c c nh tranh v i Trung Qu c đ giành nh h ng t i khu v c châu Á - Thái Bình D ng. Ti n sĩ Sean Turnell chuyên gia v Mi n thu c Đ i h c Macquarie ở Sydney nh n đ nh: “Xét v chi n l c, không ai mu n Mi n tr thành m t cái m c a Trung Qu c. Mi n có th là m t trong nh ng y u t giúp ông Obama kh ng đ nh M đã tr l i châu Á và không đ Trung Qu c ki m soát toàn b khu v c”.

Theo nhiáu chuyên gia phân tích, thám chí trong hoàn cánh xáu nhát, vái mái quan há vái Mián, Má có thá chán tuyán đáng bián cáa Trung Quốc và eo bián Malacca. Khi đó, mái hoát đáng thông tháng cáa Trung Quốc vái bên ngoài sá bá hán chá, theo đó, cán trá kinh tá tăng tráng.

Thay lái kát

Nhá váy, dù còn nhiáu cháng gai nháng mát khi hai đái thá lâu đái là Má và Mián xích lái gán nhau thì Trung Quốc sá trá thành ká bá há, bá pháng tay trên. Điáu này cho thấy dù thâm đác, các giái lánh đáo Trung Quốc đã bá há khá nhiáu trên bàn cá quác tá. Há bá há khi bá tián mua công khá phiáu đá trá thành ông chá ná cáa Má: chá ná nháng mang thân phán con ná vì Má phá giá đáng tián là Trung Quốc thua. Trung Quốc há khi mát toi trên hai chác năm đá tián vào Mián.

Chung quy chá là do Trung Quốc đã bá loá mát khi đánh giá mình quá cao trong phép màu kinh tá và do đó đã thá hián thái đá cao bái và vá bián.

Là ngá i Viát, chúng ta có thá tác gián và phán ná trác thái đá bá quyán, thái đá hung háng cáa Trung Quốc, nháng dáu sao chúng ta cũng nên biát tán thái đá diáu háu đó vì có váy thá giái mái nhán ra bá mát thát cáa há. Náu Trung Quốc chá hành đáng thâm hiám nhá nhà Tán vào thái Chián quác, nác Viát cáa chúng ta sá bá đáy vào mát tình thá còn nguy ngáp hán. Vái giái lánh đáo ngu xuán và mê muái hián tái, nác Viát chúng ta rát có nguy cá bá láa và bá nuát cháng nhá là nác Sá cáa thái Chián quác!